

Název: Boj proti zlodějům kovů nejspíš prohrají sběrný
Zdroj: denik.cz
Datum: 03.02.2014
Odkaz: <http://www.denik.cz/ekonomika/boj-proti-zlodejum-kovu-nejspis-prohrajisb-berny-20...>

Praha /INFOGRAFIKA/– Okapy, dopravní značky, dálniční svodidla, poklapy od kanálů, pohřební urny, ale i kolejnice a měděné kabely, které na železnici napájejí zabezpečovací zařízení. To vše je snadným cílem pro zloděje kovů, kteří za ně ve sběrnách dostanou pár stovek korun. Škody, které tím napáchají, ale šplhají na tisíce. Všichni poškození chtějí zlodějům zatnout tipec, zatím se ale rozcházejí v názoru jak.

Jen železnici za zmizelý kov vzniknou ročně škody přes třicet milionů korun. A to je jen vyčíslení ukradeného materiálu. Statistika už neuvádějí, kolik lidí muselo v noci pracovat na opravě nebo že kromě zcizených kabelů se musely z bezpečnostních důvodů vyměnit i další části. Výsledkem jsou naštvaní cestující, kteří musí kvůli opravám na spoj čekat několik minut až hodin.

"Není den, kdy bychom neřešili nějakou krádež na železnici, přitom by se jim dalo legislativně předejít," tvrdí generální ředitel Správy železniční dopravní cesty Jiří Kolář, který má hned dva recepty na nápravu.

Zprvu navrhuje zavést pro sběrný certifikace, takže by **odpad**, který je nejčastějším předmětem krádeží, mohly vykupovat pouze sběrný ?s osvědčením. Jako druhou možnost pak bezhotovostní platbu za výkup kovů. Domnívá se totiž, že nepřizpůsobiví občané, kteří patří k nejčastějším pachatelům, nemají bankovní účty, navíc že by tím byla jednodušší zpětná identifikace lidí, kteří **odpad** do sběrný dodali. "Oba naše návrhy jsme připraveni podrobně projednat s novým ministrem dopravy," říká Jiří Kolář.

O nutnosti regulace výkupu kovů nějaký čas hovoří ?i politici. Loni novelu **zákona o odpadech**, podle které by obce mohly regulovat sběrný, navrhli poslanci ODS. S rozpuštěním sněmovny ale spadla pod stůl. Nyní podobný návrh prosazují senátoři napříč politickými stranami. Obce by podle něj mohly vyhláškou stanovit, kde mohou být sběrný, omezit by mohly ?i provozní dobu nebo je úplně zakázat. Dnes jsou na výkupny starostové krátkí, povolují je totiž krajské úřady.

"Osoby, které předávají kovové **odpady**, se nezřídkou při získávání kovových předmětů dopouštějí mnoha trestných činů, například krádeže, poškození cizí věci, ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení," uvádí důvodová zpráva.

Nynější úprava je podle senátorů nedostatečná. V zákoně stojí, že musí vykupující identifikovat vykupované věci i lidi, kteří je přinesli. Ne vždy se tak ale děje.

Je novela nespravedlivá?

Se zněním novely nesouhlasí Česká asociace odpadového hospodářství, podle které by se měly spíš zefektivnit stávající kontroly. "Problémem novely je, že postihuje paušálně všechny, i ty, kteří nynější zákon dodržují," říká ředitel asociace Petr Havelka. Důraz má být podle něj kladen na postihy těch, kteří zákon porušují. "Zatím jen Česká obchodní inspekce může sběrný kontrolovat tak, že nejdřív zkusí vykoupit například měděný okap a teprve poté se legitimuje. Mezitím kontroloři sledují, jestli se provozovatel sběrný chová podle zákona. Všechny ostatní kontrolní orgány se musí nejdřív legitimovat a až potom zahájí kontrolu. Doberou se samozřejmě k jiným výsledkům," vysvětluje Havelka.

"Zákon neříká, že všechno zrušíme. Když někdo dlouhodobě nefunguje tak, jak má, proč by obce nemohly omezit jeho činnost? Starostové a zastupitelé dobře vědí, která sběrna funguje správně. Když máme tisíce sběren, muselo by tady být půl milionu policistů a kontrolorů, aby všechny ohlíželi,"

reaguje na výtky předkladatel novely senátor Jaroslav Zeman (ODS).
Ještě jiný recept má Svaz měst a obcí ČR, který prosazuje zákaz výkupu kovů od fyzických osob.

Krok k nápravě udělal minulý týden Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí, když vydal publikaci fotografií předmětů, jejichž výkup je zakázán. Pomoci má policistům, kontrolorům i vykupovatelům. "Výkupny se už nebudou moci vymlouvat, že nevědí, jak ten který předmět, který podle zákona nesmí vykupovat, vypadá," řekl předseda správní rady institutu Pavel [Drahovzal](#).

Druhé čtení návrhu novely proběhne v Senátu v tomto měsíci. Pokud projde i sněmovnou, platit by mohl začít už od příštího roku.

KATEŘINA CIBOROVÁ"

Název: Motivace domácností – důležitý krok při snižování produkce našich odpadů
Zdroj: [Tretiruka.cz](http://www.tretiruka.cz)
Datum: 03.02.2014
Odkaz: <http://www.tretiruka.cz/news/motivace-domacnosti-dulezity-krok-pri-snizovani-produkce-nasich-odpadu/>

Produkce směsných **odpadů** z domácností se v ČR dlouhodobě drží na úrovni kolem 220 kg na 1 osobu a rok. Toto množství neklesá, přestože na našich ulicích stále přibývá kontejnerů na **tříděný sběr**, roste počet sběrných dvorů a **třídí** se další a další typy surovin. Po osvětě a fungující infrastruktuře je zlepšení motivace obyvatel další důležitý krok dobré **odpadové politiky**. Je to pro nás i jedno z doporučení od EU[1].

Dobře nastavený systém plateb za odpady vede k vyšší úrovni **recyklace** a snižuje celkovou produkci **odpadů** z domácností. Tento závěr potvrzuje více než patnáctiletá zkušenost mnoha zemí. Následující graf ukazuje, že nejméně odpadů produkuje domácnosti tam, kde existuje jasná vazba mezi množstvím produkovaného **odpadu** a cenou. Čím je tato vazba méně jasná, tím více směsného **odpadu** domácnosti produkuje.

(graf je momentálně nedostupný)

Poznámka ke grafu:

- 1 – platba za odpady podle objemu
- 2 – platba za odpady podle objemu a frekvence svozu
- 3 – platba za odpady podle objemu, pytlový systém
- 4 – platba za odpady podle hmotnosti vyprodukovaného odpadu
- 5 – platba, která nemá vztah k produkci odpadu (např. paušální platba na hlavu)

Zdroj: „A Comparative Study on Economic Instruments Promoting Waste Prevention“, EUNOMIA 2011

Na příkladech z Německa si ukážeme, jaký dopad měly motivační platby zde. V Německu je řada měst a regionů zavedla v polovině 90. let. V té době zde byla produkce směsných a objemných odpadů jen asi o 20 % nižší než je současný stav ČR. Po zavedení motivačních plateb produkce odpadů významně klesla.

Rheingau-Taunus-Kreis

Rheingau-Taunus-Kreis je region, který leží v Hesensku, ve kterém žije přibližně 180 tisíc obyvatel. V roce 1995 zde byly zavedeny platby za odpad podle jejich objemu a v roce 1996 i plošný sběr bioodpadu. V důsledku těchto opatření došlo během několika let k výraznému snížení produkce směsného a objemného odpadu a tento pozitivní trend trvá stále. V roce 2010 zde evidovali přibližně dvakrát méně tohoto odpadu oproti průměru ČR. K určitému nárůstu produkce odpadů došlo patrně hlavně z důvodu menší podpory domácího a komunitního kompostování. Díky tomu má region celkovou produkci vyšší než je zemský průměr. Produkce zbytkového a objemného odpadu je však výrazně nižší (tabulka).

Rok	Počet obyvatel	SKO + OO [kg/obyv./rok]	Tříděný sběr [kg/obyv./rok]	Bioodpady [kg/obyv./rok]	Odpady celkem [kg/obyv./rok]
1993	179746	211	111	86	409
1994	180855	233	124	108	466
1995	181993	178	134	126	438
1996	182904	157	138	145	440
1997	183444	130	142	168	439
1998	183612	129	147	170	444
2010	183103	126	191	189	506

Poznámky:

- a) SKO + OO - směsný komunální odpad z domácností a menších živností a objemný odpad
- b) produkce směsného a objemného odpadu z domácností je v ČR přibližně 250 kg/obyv./rok
- c) produkce směsného a objemného odpadu z domácností a menších živností byla v roce 2010 v Hesensku 206 kg/obyv./rok, produkce bioodpadu 128 kg/obyv./rok
- d) informace o nakládání s odpady v regionu lze nalézt - http://www.a-lf.de/uploads/Infos_und_Statistik/Abfallmengenbilanz_Hessen_2010.pdf

Aschaffenburg

Aschaffenburg je stosedmdesátitisícový okres v Bavorsku, kde byl v roce 1997 zaveden systém plateb za odpady podle jejich váhy. Finanční motivace vedla k výraznému snížení produkce odpadu (viz tabulka). Každá domácnost má svoji nádobu označenou kódem a čipem. Minimální objem nádoby na jednu osobu je 20 litrů (objem nádob lze slučovat v rámci jednoho domu). Při vyvážení se plná a prázdná nádoba automaticky zváží a lidé tak platí jen za skutečně vyprodukovaný odpad. Za tříděný sběr, včetně bioodpadu, se neplatí (dokoupit lze pytle na bioodpad při likvidaci menšího množství tohoto odpadu ze zahrádek).

Za likvidaci objemného odpadu se platí. Můžete si objednat jeho odvoz, případně ho můžete sami odvézt na sběrný dvůr. Odvoz kusů delších než 2 metry či vážících více než 50 kg si musí majitelé zajistit sami. Snižování produkce odpadu region podporuje i bezplatnou inzercí opraven a půjčoven. V regionu se dvakrát ročně provádí svoz kovů, elektroodpadu, dřeva a papíru (zdarma). Je dáno, který materiál je nutno likvidovat jako objemný odpad a který je možné zlikvidovat v rámci těchto svozů.

Rok	Počet obyvatel	SKO + OO [kg/obyv./rok]	Tříděný sběr [kg/obyv./rok]	Bioodpady [kg/obyv./rok]	Odpady celkem [kg/obyv./rok]
1990	159338	194	59	18	273
1991	162495	182	95	27	304
1992	164874	182	110	27	319
1993	167247	174	127	35	336
1994	168118	159	126	54	339
1995	169576	161	128	79	368
1996	171156	153	130	82	365
1997	172106	96	139	106	341
2011	172429	60	233	130	423

Poznámky:

- a) SKO + OO - směsný komunální odpad z domácností a menších živností a objemný odpad
- b) statistické údaje o produkci odpadů v okresech v Bavorsku naleznete - <http://www.abfallberatung.bayern.de/koerperschaft.asp?gkz=671#TitelBeratung>
- c) více informací o systému nakládání s odpady v regionu naleznete - <http://www.bessenbach.de/de/leben-soziales/ver-entsorgung/abfall.html>

Spolková země Sasko

Jako další příklad zde uvádíme výsledky **nakládání s odpady** z domácností v Sasku. V této spolkové zemi se podařilo od roku 1995 do roku 2011 snížit celkovou produkci odpadů z domácností ze 483 na 329 kg/obyv./rok, přičemž množství směsného odpadu kleslo z 264 na 127 kg/obyv./rok a množství objemného odpadu ze 61 na 26 kg/obyv./rok (přibližně je těchto odpadů tedy produkováno o 100 kg na osobu méně než v ČR). Nízká je produkce bioodpadů, čehož je dosaženo zpoplatněním svozu této suroviny v mnoha lokalitách. V roce 2011 se jich vytrídilo 53 kg na 1 obyvatele. Ve spolkové zemi Sasko se za odpady platí podle objemu vyprodukovaného odpadu, s tím že poplatek se obvykle skládá z pevné částky a dále se platí v závislosti na velikosti nádoby a frekvence jejího vyprazdňování. Zpoplatněn je i odvoz bioodpadu. Celkové náklady na 1 obyvatele se pohybují mezi 28 až 77 Euro, průměrné náklady byly 52 Euro/obyv./rok (průměrné náklady obcí na nakládání s odpady v roce 2011 bez příspěvku od společnosti **EKOKOM** byly v ČR 882 Kč/obyv./2011). Přestože se v Sasku platí za odpady podle jejich objemu, nebyl zaznamenán nárůst černých skládek. Náklady na jejich likvidaci na jednoho obyvatele v roce 2011 činily 0,29 Euro, což je méně než v ČR (9,90 Kč).

Informace o vývoji produkce odpadů z domácností a poplatků za odpady naleznete -
<http://www.umwelt.sachsen.de/umwelt/wertstoffe/13660.htm>
<https://publikationen.sachsen.de/bdb/artikel/13616>

Datum zpracování: 9/2013

Zpracoval: Milan Havel, Arnika – program Toxické látky a odpady

Více zde: <http://www.tretiruka.cz/news/motivace-domacnosti-dulezity-krok-pri-snizovani-produkce-nasich-odpadu/>